

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Kolegij: Socijalna medicina

Voditelj: Prof.dr.sc. Tomislav Rukavina

Katedra: Socijalna medicina i epidemiologija

Studij: Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij medicine

Godina studija: I. godina

Akadska godina: 2021./2022..

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Socijalna medicina je obvezni predmet na I. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicina koji se održava u II.semestru, a sastoji se od 15 sati predavanja i 20 sati seminara, ukupno 35 sati (**2 ECTS**). Kolegij se izvodi u predavaonicama Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a predavanja će se održavati on-line.

Način i oblik izvođenja nastave može biti promijenjen u ovisnosti o epidemiološkoj situaciji povezanoj s epidemijom COVID-19 o čemu će studenti na vrijeme biti obaviješteni.

Cilj kolegija je upoznavanje studenta s osnovama razvoja socijalne medicine kod nas i u svijetu, promocijom zdravlja i prevencijom bolesti. Studenti će naučiti što su to osnovne odrednice zdravlja, koji su vodeći rizici za zdravlje, naučit će osnove zdravstvenog odgoja, unaprijeđenja zdravlja i prevencije bolesti. Nadalje, studenti će dobiti pregled specifičnosti organizacije zdravlja u zajednici, specifičnosti organizacije zdravstvene skrbi u izvanrednim uvjetima, biti će upoznati s osnovama zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj. Studentima će biti predstavljene osnove komunikacijskih vještina kao i primjeri programa kojima se mogu prevenirati neke od najzajčajnijih bolesti današnjice.

Sadržaj predmeta je sljedeći:

Okvirni sadržaj kolegija obuhvaća zadatke i svrhu socijalne medicine, društveni utjecaj na zdravlje populacije, organizacija zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u redovitim uvjetima te u uvjetima izvanrednih prilika, najznačajniji rizici za zdravlje, te načini preventivnog djelovanja i unaprijeđenja zdravlja.

ISHODI UČENJA ZA PREDMET:

I. KOGNITIVNA DOMENA – ZNANJE

Na kraju kolegija se od studenata očekuje da mogu:

1. objasniti društvene čimbenike koji utječu na zdravlje, te utjecaj zdravstvenog stanja populacije na društvo
2. razlikovati poimanje zdravlja i bolesti, čimbenike rizika, ocjenjivanje zdravstvenog stanja stanovništva
3. opisati utjecaj determinanti (odrednica) zdravlja te načine i mogućnosti masovnog preventivnog djelovanja

II. PSIHOMOTORIČKA DOMENA – VJEŠTINE

Na kraju kolegija student će moći povezati teoriju i praksu prilikom promocije zdravlja u zajednici, prepoznati javnozdravstvenu intervenciju te je moći evaluirati.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.

Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići izvođenjem seminara koje

studenti unaprijed pripreme, a tijekom predavanja se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematici. Seminari studente pripremaju za samostalno rješavanje problema i integrativno promišljanje. Kroz seminare studenti će biti upoznati s načinima prevencije najznačajnijih zdravstvenih problema današnjice. Student je obavezan pripremiti gradivo o kojem se raspravlja na predavanjima i seminarima. Sudjelovanje studenta u radu seminara se ocjenjuje (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.). "Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitu iz dotičnog predmeta.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Socijalna medicina (skripta). Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet; Tiskara Žagar, Rijeka 2014.
2. http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/186463/9789240694811_eng.pdf?sequence=1
3. <https://zdravlje.gov.hr/UserDocsImages//Programi%20i%20projekti%20-%20Ostali%20programi//NP%20Živjeti%20zdravo.pdf>
4. http://www.udruga-pragma.hr/wp-content/uploads/2016/02/HMPS_publikacija-SIROMASTVO-I-NEJEDNAKOST-U-EU.pdf
5. https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2017/09/EHIS_02.pdf_FINAL_za-web.pdf

Popis dopunske literature:

1. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, urednik Luka Kovačić, Medicinska naklada Zagreb, 2003.
2. Odabrani članci iz relevantne literature slobodno dostupni na Internetu.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Predavanje 1: Definicija i zadaci socijalne medicine
Ishodi učenja: Definiranje osnovnih pojmova iz socijalne medicine. Povijesni osvrt. Prikazivanje najznačajnijih uloga i zadataka socijalne medicine.

Predavanje 2: Determinante (odrednice) zdravlja
Ishodi učenja: Identificirati najznačajnije čimbenike koji utječu na zdravlje.

Predavanje 3: Društvene nejednakosti
Ishodi učenja: Prepoznavanje društvenih nejednakosti i njihov utjecaj na zdravlje.

Predavanje 4: Posebne populacijske skupine i njihove osobitosti
Ishodi učenja: Razmotriti posebne populacijske skupine, njihove zdravstvene potrebe i osobitosti. Prikazi pojedinih populacijskih skupina. Presentacija njihove zdravstvene zaštite.

Predavanje 5: Promocija zdravlja i prevencija bolesti
Ishodi učenja: Opisati organizirane načine masovnog unapređenja zdravlja i prevencije bolesti na populacijskoj razini.

Predavanje 6: Zdravstveni odgoj
Ishodi učenja: Razmotriti osnovne postavke zdravstvenog odgoja u smislu unapređenja zdravstvenog stanja populacije.

Predavanje 7: Komunikacijske vještine
Ishodi učenja: Osnove komunikacijskih vještina za zdravstvene profesionalce.

Predavanje 8: Zdravlje u zajednici - Pokret "Zdravi gradovi", "Zdrave županije"
Ishodi učenja: Razmotriti osnove održavanja i unapređenja zdravlja u društvenim zajednicama. Uvid u značajke i čemu moraju težiti projekti na lokalnoj i regionalnoj razini u organizaciji javno-zdravstvenih projekata i njihovog utjecaja na zdravlje zajednice. Prepoznavanje aktualnih trendova unapređenja zdravlja na lokalnoj i regionalnoj razini.

Predavanje 9: Indikatori zdravstvenog stanja i mjerila zdravlja
Ishodi učenja: Definicija indikatora zdravlja. Identificiranje najvažnijih indikatora i mjerila zdravlja populacije.

Predavanje 10: Međunarodne zdravstvene organizacije
Ishodi učenja: Opisati ustroj i rad najznačajnijih međunarodnih zdravstvenih organizacija.

Predavanje 11: Najznačajniji zdravstveni problemi suvremenog svijeta

Ishodi učenja: Identificiranje najznačajnijih suvremenih rizika za zdravlje populacije. Opisivanje najznačajnijih vodećih uzroka mortaliteta i morbiditeta. Izabrani zdravstveno statistički podaci o stanovništvu i zdravstvenom stanju kod nas i u svijetu. Izdvajanje osnovnih uzroka poboljšavanja na globalnom i lokalnom nivou.

Predavanje 12: Zdravstvena zaštita

Ishodi učenja: Način organizacije i prikaz zdravstvene zaštite u RH.

Predavanje 13: Socijalna skrb

Ishodi učenja: Zakonski okviri unutar kojih je organizirana socijalna skrb.

Predavanje 14: Zdravstvena zaštita u izvanrednim stanjima

Ishodi učenja: Razumjeti ulogu zdravstvene zaštite u izvanrednim stanjima.

Predavanje 15: Globalizacija i zdravlje

Ishodi učenja: Razmatranje utjecaja globalnog povezivanja suvremenog svijeta na promjene zdravstvenog stanja populacije na lokalnoj razini.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminar 1. Socioekonomski status stanovništva

Ishodi učenja: klasificirati determinante koje utječu na zdravlje stanovnika

Seminar 2. Stil života kao determinanta zdravlja

Ishodi učenja: klasificirati determinante stila života koje utječu na zdravlje stanovnika

Seminar 3. Zdravo starenje

Ishodi učenja: objasniti čimbenike zdravog starenja

Seminar 4: Siromaštvo i zdravlje

Ishodi učenja: grupirati siromaštvo kao jednu od determinanti zdravlja i povezati je s ostalima

Seminar 5: Korištenje i dostupnost zdravstvene zaštite

Ishodi učenja: opisati i klasificirati važnost korištenja i dostupnosti zdravstvene zaštite u očuvanju zdravlja stanovnika

Studenti će u grupama obraditi zadanu tematsku cjelinu, uz pomoć mentora, te prezentirati završni seminarski rad.

Obveze studenata:

Student je obavezan pripremiti gradivo o kojem se raspravlja na predavanjima i seminarima. Nastavnik ocjenjuje sudjelovanje studenta u radu seminara (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.). "Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitu iz dotičnog predmeta. Ispit se provodi u pisanom obliku.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- a) Prezentacija seminara i aktivnost na nastavi (seminari) (20 bodova)
- b) Izrada pisanog seminarskog rada (30 bodova)

Uvjet za pristupanje završnom ispitu je prikupljenih minimalno 50% (25 bodova) tijekom nastave. Studenti koji su prikupili nedovoljan broj bodova tijekom nastave za pristupanje završnom ispitu dobiti će dodatni zadatak istraživanja u zajednici.

a) Prezentacija seminarskog rada (20 bodova)

Pozitivno ocjenjena prezentacija iz određenog područja boduje se:

izvrstan	20 bodova
vrlo dobar	15 bodova
dobar	12 bodova

dovoljan	10 bodova
----------	-----------

b) Seminarski pisani rad (30 bodova)

Pozitivno ocjenjeni seminarski rad iz određenog područja boduje se:

izvrсна	30 bodova
vrlo dobar	25 bodova
dobar	20 bodova
dovoljan	15 bodova

II. Završni ispit (do 50 bodova)

Na završnom ispitu provjeravaju se ključne, specifične kompetencije. **Završni test ima 50 pitanja, a bodovi se dobivaju kada student pozitivno riješi najmanje 50% testa.**

Tko može pristupiti završnom ispitu:

- **Studenti koji su tijekom nastave ostvarili minimalno 50% bodova (25 bodova)** obavezno pristupaju završnom test-ispitu u kojem dobivaju dodatne bodove.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

- **Studenti koji su tijekom nastave ostvarili 0 do 49,9 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave.** Takav student je **neuspješan (1) F** i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

III. **Konačna ocjena** je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu:

Konačna ocjena	
A (90-100%)	izvrstan (5)
B (75-89,9%)	vrlo-dobar (4)
C (60-74,5%)	dobar (3)
D (50-59,9%)	dovoljan (2)
F (0-49,9%) ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti na završnom ispitu	nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

--

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij nalaze se na sustavu **Merlin**.
 Izrada seminarskog rada obavlja se tijekom termina u rasporedu nastave pri čemu je obvezna konzultacija s mentorima radi praćenja progresije izrade rada. Presentacija izrađenih seminarskih radova provesti će se po dogovoru. Studenti su dužni predati rad u pisanom obliku (u skladu s uputama za pisanje seminarskih radova) te power point prezentaciju najkasnije tjedan dana prije završne prezentacije.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2018./2019. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
3.3.2022.	P1 (14-15) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
3.3.2022.	P2 (15-16) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
3.3.2022.	P3 (16-17) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
10.3.2022.		S1 - grupa 4 (8-11) predavaonica		Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
10.3.2022.		S1 - grupa 1 (8-11) predavaonica		Denis Juraga, mag. sanit. ing. Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
10.3.2022.		S1 - grupa 6 (11-14) predavaonica		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
10.3.2022.		S1 - grupa 5 (11-14) predavaonica		Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
10.3.2022.	P4 (14-15) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
10.3.2021.	P5 (15-16) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
10.3.2022.	P6 (16-17) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
11.3.2022.		S1 - grupa 2 (8-11) predavaonica		Dr.sc. Darko Roviš, prof.
11.3.2022.		S1 - grupa 3 (11-14) predavaonica		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
17.3.2022.		S2 - grupa 4 (8-11) predavaonica		Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
17.3.2022.		S2 - grupa 1 (8-11) predavaonica		Denis Juraga, mag. sanit. ing. Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
17.3.2022.		S2 - grupa 6 (11-14) predavaonica		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
17.3.2022.		S2 - grupa 5 (11-14) predavaonica		Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
17.3.2022.	P7 (14-15) (on-line)			Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
17.3.2022.	P8 (15-16) (on-line)			Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
17.3.2022.	P9 (16-17) (on-line)			Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
18.3.2022.		S2 - grupa 2 (8-11) predavaonica		Dr.sc. Darko Roviš, prof.
18.3.2022.		S2 - grupa 3 (11-14)		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac

		predavaonica		
24.3.2022.		S3 - grupa 4 (8-11) predavaonica		Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
24.3.2022.		S3 - grupa 1 (8-11) predavaonica		Denis Juraga, mag. sanit. ing. Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
24.3.2022.		S3 - grupa 6 (11-14) predavaonica		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
24.3.2022.		S3 - grupa 5 (11-14) predavaonica		Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
24.3.2022.	P10 (14-15) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
24.3.2022.	P11 (15-16) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
24.3.2022.	P12 (16-17) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
25.3.2022.		S3 - grupa 2 (8-11) predavaonica		Dr.sc. Darko Roviš, prof.
25.3.2022.		S3 - grupa 3 (10-14) predavaonica		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
31.3.2022.		S4 - grupa 4 (8-11) predavaonica 7		Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
31.3.2022.		S4 - grupa 1 (8-11) predavaonica 8		Denis Juraga, mag. sanit. ing. Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
31.3.2022.		S4 - grupa 6 (11-14) predavaonica 7		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
31.3.2022.		S4 - grupa 5 (11-14) predavaonica 8		Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
31.3.2022.	P13 (14-15) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
31.3.2022.	P14 (15-16) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
31.3.2022.	P15 (16-17) (on-line)			Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina
1.4.2022.		S4 - grupa 2 (8-11) predavaonica 8		Dr.sc. Darko Roviš, prof.
1.4.2022.		S4 - grupa 3 (11-14) predavaonica 8		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
7.4.2022.		S5 - grupa 4 (8-10) predavaonica 7		Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
7.4.2022.		S5 - grupa 1 (8-10) predavaonica 9		Denis Juraga, mag. sanit. ing. Izv. prof. dr. sc. Vanja Vasiljev
7.4.2022.		S5- grupa 6 (10-12) predavaonica 7		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac
7.4.2022.		S5- grupa 5		Prof. dr. sc. Tomislav Rukavina

		(10-12) predavaonica 9		
8.4.2022.		S5 - grupa 2 (8-10) predavaonica 8		Dr.sc. Darko Roviš, prof.
8.4.2022.		S5 - grupa 3 (10-12) predavaonica 8		Doc. dr. sc. Lovorka Bilajac

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Definicija i zadaci socijalne medicine	1	(on-line)
P2	Determinante (odrednice) zdravlja	1	(on-line)
P3	Društvene nejednakosti	1	(on-line)
P4	Posebne populacijske skupine i njihove osobitosti I	1	(on-line)
P5	Posebne populacijske skupine i njihove osobitosti II	1	(on-line)
P6	Promocija zdravlja i prevencija bolesti	1	(on-line)
P7	Zdravstveni odgoj	1	(on-line)
P8	Komunikacijske vještine	1	(on-line)
P9	Zdravlje u zajednici - Pokret "Zdravi gradovi", "Zdrave županije"	1	(on-line)
P10	Indikatori zdravstvenog stanja i mjerila zdravlja	1	(on-line)
P11	Najznačajniji zdravstveni problemi suvremenog svijeta	1	(on-line)
P12	Zdravstvena zaštita	1	(on-line)
P13	Socijalna skrb	1	(on-line)
P14	Međunarodne zdravstvene organizacije	1	(on-line)
P15	Globalizacija i zdravlje	1	(on-line)
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Socioekonomski status stanovništva	4	prema rasporedu grupa
S2	Stil života i program Živjeti zdravo	4	"
S3	Zdravo starenje	4	"
S4	Siromaštvo i zdravlje	4	"
S5	Korištenje i dostupnost zdravstvene zaštite	4	"
	Ukupan broj sati seminara	20	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	14.04.2022.
2.	24.06.2022.
3.	09.09.2022.
4.	
5.	